

УДК: [658.15:005.934]:303.4

Н.Ю. Єршова, к.е.н., доцент, НТУ «ХПІ»

А. Кліменко, магістр; І.В.Влащик, магістр, НТУ «ХПІ»

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ЕТИМОЛОГІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Фінансову стійкість виступає основою економічної та фінансової безпеки економічних суб'єктів. Фінансова стійкість є узагальнюючою характеристикою спроможності підприємств функціонувати в довгостроковому періоді незалежно від впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на завдяки зростанню прибутковості за достатнього рівня платоспроможності.

Теоретичні та практичні аспекти аналізу і управління фінансовою стійкістю підприємства розглядалися в працях багатьох економістів, таких як: Л. Бернстайн, Ю. Брігхем, А. Грачев, М. Мельник, В. Ковалев, Р. Сайфулін, А. Шеремет та ін. Проте, проблеми фінансової стійкості та безпеки підприємств у взаємозв'язку розглянуті не повній мірі. Необхідним є комплексний підхід до проблеми взаємозв'язку фінансової стійкості та безпеки підприємств, оскільки саме він забезпечує захист його фінансових інтересів у процесі розвитку, і обумовлюють її виділення в окремий об'єкт управління.

Фінансова стійкість — комплексне поняття, яке перебуває під впливом різноманітних фінансово-економічних процесів. Запас фінансової стійкості підприємства є запасом джерел власних коштів за умови, що його власні кошти перевищують позикові (на цьому принципі ґрунтується поняття платоспроможності підприємства). Фінансова стійкість стану підприємства характеризується його фінансовою стабільністю, при якій забезпечується велика частка власного капіталу в загальній сумі фінансових коштів, що використовує підприємство. Поняття фінансової стійкості в сучасній науковій літературі трактується по-різному (табл. 1).

Поняття «економічна безпека підприємства» і «фінанси підприємств» формують категорію «фінансова безпека підприємства», тобто вона є синтезованою. Серед функціональних складових (фінансова, інтелектуальна й кадрова, техніко-технологічна, політико-правова, інформаційна, екологічна,

силою) економічної безпеки саме фінансова складова вважається провідною й вирішальною, оскільки за ринкових умов господарювання фінанси є «двигуном» будь-якої економічної системи [8].

Таблиця 1 - Визначення поняття «фінансова стійкість підприємства»

Автор	Визначення
Бандурка О.М. [1], Коробов М.Я. [2]	наявність власних фінансових ресурсів (основних і оборотних коштів) не нижче мінімально необхідного рівня для організації виробничого процесу і процесу реалізації продукції
Крейніна М.Н. [3]	стабільність фінансового стану підприємства, що забезпечується достатньою часткою власного капіталу у складі джерел фінансування
Александрова М.М., Кірейцев Г.Г. [4]	показники забезпечення кредиту гарантіями або депозитами позичальника, оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості, а також оборотності готової продукції
Швиданенко Г.О. [5]	стан його фінансових ресурсів, їхнього розподілу й використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку й капіталу і збереження платоспроможності та кредитоспроможності за припустимого рівня ризику.
Поддєрьогін Г.Г [6]	спроможність підприємства за рахунок власних коштів забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями.
Ізмайлова К.В. [7]	платоспроможність підприємства в значенні потенційної спроможності покрити термінові зобов'язання мобільними активами.

С. Ільяшенко пропонує оцінку рівня фінансової складової економічної безпеки виконувати на основі аналізу його фінансової стійкості, ступінь якої визначається виходячи з достатньої кількості оборотних (власних або позичкових) коштів для здійснення виробничо-збутової діяльності.

Провідна роль фінансової компоненти в загальній системі економічної безпеки підприємства визначається тим, що фінансова діяльність забезпечує основну форму ресурсного забезпечення реалізації економічної стратегії підприємства.

Література : 17. Бандурка О.М., Коробов М.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. — К.: Либідь, 1998. — 312 с. 18. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2000 — 378 с. 19. Крейніна М.Н. Финансовая устойчивость предприятия: оценка и принятие решений // Финансовый менеджмент. — №2. — 2001. 20. Фінанси підприємств: Навч. посібник: Курс лекцій / За ред. д.е.н. проф. Г.Г. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002. — 268 с. 21. Швиданенко Г.О., Олексюк О.І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: Монографія. — К.: КНЕУ, 2002. — 192 с. 15. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2000. — 460 с. 22. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2000. — 152 с. 12. Економіка підприємства / За ред. С.Ф. Покропивного: 2-е вид., перероб. та доп. — К.: КНЕУ, 2001. — 528 с.